

Sutartiniai ženklai

- Paklausykite įrašo
- Patirkite daugiau
- Įsivertinkite

Pamokoje ugdomos kompetencijos

- Komunikavimo
- Kultūrinė
- Kūrybiškumo
- Pažinimo
- Pilietiškumo
- Skaitmeninė
- Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos

Raktiniai
temos
žodžiai ir
ilustracijos

Skaitmeninis
mokymo(si)
turinys

Visuomeninio ugdymo pamoka Gamtos mokslų pamoka

3. MANO KELIAS

1. Ką matome pakelėjį mokyklą?

Pažvelkite į iliustracijas. Abiejose matote sankryžą, bet vaizdas skiriasi. Kodėl? Todėl, kad vienoje planas, o kitoje – piešinys.

Planas – tik vietovės vaizdas iš viršaus, o piešinys vaizduojamas ir detalės – žmonės, augalai, pastatai, gyvūnai.

1. Patyrinėkite piešinį ir pasakykite, kurie esimo dalyviai elgiasi tinkamai, o kurie ne. Kodėl taip manote?

2. Plane padėkite trintuką ten, kur piešinys yra autobusas. Po to perkelkite jį ant penios, per kurią moteris veža du šunelius.

3. Jei yra galimybė, kartu su mokytoju išleikite į gatvę ir kurį laiką stebėkite judėjimą peniose ar sankryžoje.

4. Pasakykite, kur piešinys, kur planas, o kur nuotrauka.

4. JUDĖKIME SAUGIAI

1. Ar eidami į mokyklą esate saugūs?

Užmiestyje būtina eiti kairiu keliu pakraščiu, kad maitytume priešais važiuojančius automobilius. Patyrinėkite nuotraukas ir pasakykite, kuriems pėstiesiems kyla didesnis pavojus.

Ypač atsargiems reikia būti tamsiu paros metu. Tiesia, tuomet gelbėti atšvaitai – padeda vairuotojams pamatyti pėstiusius. Tad nepamirškite atšvaitų namuose!

1. Pasasakite, kokį atšvaitų turite šis.

2. Kokio atšvaitai reikalingi važiuojant dviračiu ar paspirtuku?

2. Ar visomet laikomės taisyklių?

Vairuotojai ir pėstieji turi ne tik pasitikti vieni kitais, bet ir patys būti atsargūs. Įžiūrėkite į nuotraukas ir pasakykite, kokių taisyklių nesilaiko vaikai. Kodėl jų elgesys netinkamas?

3. Transporto priemonės

Įveikti atstumą galime ne tik pėsčiomis. Per paskutinį šimtmetį žmonės sukūrė daugybę transporto priemonių. Pasvarstykite, kokias transporto priemones kuriam atstumui įveikti tinka labiausiai. Kodėl taip manote?

Atstumas	Transporto priemonė
Visa klasė važiuoja į ekskursiją kitame mieste.	
Mokinys keliauja į mokyklą, kuri yra gretimose gatvėje.	
Mokinys, gyvenantis Nidoje, keliauja į mokyklą Klaipėdoje.	
Tėvai veža jaunesnį vaiką į darželį netoli namų, paskui vyresnįjį – į mokyklą kitame mikrorajone.	

4. Kokių dar būna ženklų?

Aplinkui matome ne tik kelio, bet ir kitų ženklų. Jų yra ir mieste, ir miške, ir prie vandens telkinio ar kalnuose. Paaiškinkite pateiktų ženklų reikšmę.

1. Pasvarstykite, kas gali atsitikti gamtoje, jeigu nepaisysime šių ženklų.

2. Kaip manote, kokį dar susitarimų ar taisyklių reikėtų laikytis gamtoje?

Integruotas
temos
projektas

MANO KELIAS | MOKYKLĄ

Projekto tikslas – sukurti kelio į mokyklą žemėlapi.

1 variantas. Individualus darbas

1. Dideliam popieriaus lapui nupieškite savo kelį į mokyklą (galite naudoti popieriaus arba elektroninis gyvenamosios vietos žemėlapius).

2. Pažymėkite jame svarbius kelio ženklus šiame kelyje.

3. Užrašykite savo namų ir mokyklos adresus bei gatvių, kuriomis tenka eiti ar važiuoti, pavadinimus.

4. Jei žinote, piešinyje paauzuokite, kokias įtaigas ar svarbius objektus matote palei kelio į mokyklą.

2 variantas. Darbas grupėmis

1. Dideliam popieriaus lapui nupieškite gatvę, kurioje yra jūsų mokykla. Tada nupieškite mokyklą.

2. Ant mokyklos pastato užrašykite adresą.

3. Nupieškite kitas toje gatvėje esančias pastatus.

4. Pažymėkite kitas greta mokyklos esančias gatves.

Žinių ir
gebėjimų
įsivertinimas

Refleksija

TURINYS

I skyrius. Aš ir kiti

Pirma tema KAIP SUSIPAŽŪSTAME? 7

1. Kuo ypatinga mano šeima? 8
2. Visi esame skirtingi 10
- Temos projektas. Susipažinkime – mano šeima 12

Antra tema KAIP EINAME Į MOKYKLĄ? 15

3. Mano kelias 16
4. Judėjime saugiai 18
- Temos projektas. Mano kelias į mokyklą 20

Trečia tema KAIP BŪTI KARTU? 23

5. Būti kartu mokykloje 24
6. Mano mokykla 26
- Temos projektas. Ekskursija po mokyklą 28

II skyrius. Iš ko sudarytas pasaulis?

Pirma tema IŠ ORO IR VANDENS 31

1. Kodėl stebime orus? 32
2. Vanduo 34
- Temos projektas. Orų kalendorius 36

Antra tema IŠ ŽEMĖS IR UGNIES 39

3. Šviesa ir šiluma 40
4. Žemė augina 42
- Temos projektas. Lapų spaustuvė 44

Trečia tema KAIP SUSITINKA ORAS, VANDUO, ŽEMĖ IR UGNIS? 47

5. Didžiulė jėga 48
6. Pusiausvyra sode ir darže 50
- Temos projektas. Rudens gėrybės 52

III skyrius. Kaip prisitaikome prie gamtos?

Pirma tema KAIP PRISITAIKOME PRIE GAMTOS POKYČIŲ? 55

1. Kaip per metus pasikeičia gamta? 56
2. Kaip žmonės prisitaiko prie gamtos pokyčių? 58
- Temos projektas. Ledo skulptūros 60

Antra tema KAIP PRISITAIKO GYVŪNAI? 63

3. Išgyvensite, jei prisitaikysite 64
4. Kaip paukščiai prisitaiko prie metų laikų? 66
- Temos projektas. Laukiniai gyvūnai 68

Trečia tema KAIP RŪPINAMĖS AUGINTINIAIS? 71

5. Mūsų mažieji draugai 72
6. Naminiai gyvūnai maitina ir padeda 74
- Temos projektas. Augintinių paroda 76

IV skyrius. Kaip sugrįžta šviesa?

Pirma tema KAIP ŠVENTĖS SUSIJUSIOS SU GAMTOS POKYČIAIS? 79

1. Šviesa ir metų laikai 80
2. Namų šiluma 82
- Temos projektas. Šešėlių teatras 84

Antra tema KODĖL SUSIRENKAME ŠVĘSTI? 87

3. Priimame svečius ir keliaujame po Lietuvą 88
4. Visas pasaulis keliauja 90
- Temos projektas. Kalėdų pašto traukinys 92

Trečia tema KALĖDŲ TRADICIJOS 95

5. Kaip švenčiame mes? 96
6. Kaip švenčia pasaulis? 98
- Temos projektas. Puošiame Kalėdų eglę 100

V skyrius. Kaip eina laikas?

Pirma tema KAIP PAMATYTI LAIKĄ? 103

1. Nuo saulės iki saulės 104
2. Žmonės mokosi matuoti laiką 106
- Temos projektas. Ir smėlis padeda skaičiuoti laiką 108

Antra tema KAIP SUPRASTI LAIKĄ? 111

3. Metai ir mėnesiai 112
4. Kalendorius 114
- Temos projektas. Klasės kalendorius 116

Trečia tema KAIP ATPAŽINTI LAIKĄ? 119

5. Praeitis, dabartis, ateitis 120
6. Kaip mes keičiamės bėgant laikui? 122
- Temos projektas. Kaip aš keičiuosi 124

e-lankos.lt/gi4w

1. KUO YPATINGA MANO ŠEIMA?

1. Kokių būna šeimų?

Susipažįstant visuomet smalsu, kokiose šeimose gyvena klasės draugai, norisi papasakoti ir apie savo šeimą. Vienose šeimose auga tik vienas vaikas, kitose – net penki ar dar daugiau vaikų.

Būna ir taip, kad vaikus augina tik vienas iš tėvų, seneliai arba įtėviais tapę svetimi žmonės. Svarbiausia, kad vaikas turėtų mylintį ir rūpestingą globėją.

Pažvelkite į nuotraukas ir pasakykite, kuo skiriasi šios šeimos.

1

2

3

4

5

6

2. Skirtingi šeimos pomėgiai

Šeimos laisvalaikis – proga maloniai praleisti laiką kartu. Vienos šeimos mėgsta keliauti, sportuoti, kitos – muzikuoti, žvejoti arba drauge ruošti valgį. O kartais norisi nieko neveikti – tiesiog pabūti drauge ir pasikalbėti. Pažvelkite į nuotraukas ir aptarkite šių šeimų pomėgius.

1

2

3

1. Kokių dar žinote šeimos pomėgių?
2. Ką laisvalaikiu veikia jūsų šeima?

3. Argi ne smagu dirbti kartu?

Namuose visada daug darbų. Šeimos nariai darbus pasidalija. Didžioji dalis darbų tenka suaugusiesiems, bet ir vaikai turi pareigų. Jos tokios pat svarbios – juk šeimos nariams būtina padėti ir rūpintis vieniems kitais. Žiūrėdami į nuotraukas aptarkite, kas kokius darbus dirba.

1

2

3

1. Kaip pasidalijama darbais jūsų šeimoje?
2. Kaip manote, ar šeimoje darbai skirstomi į vyriškus ir moteriškus?

4. Šeimos istorija

Sukurkite šeimos istoriją. Sugalvokite, kiek narių šeimą sudaro, kokie jų vardai, kur šeima gyvena ir ką mėgsta veikti.

- Pateikite klausimų draugams, pristatantiems šeimų istorijas.

e-lankos.lt/f87p

2. VISI ESAME SKIRTINGI

1. Kuo skiriamės?

Pasaulyje nerasime dviejų vienodų žmonių. Skiriamės ūgiu, plaukų ir akių spalva, veido ir kūno formomis.

Apžiūrėkite nuotraukas. Kaip manote, kuri akių spalva panašiausia į jūsų akių spalvą?

- Pasidalykite į grupes pagal akių spalvą. Suskaičiuokite, kiek kurioje grupėje vaikų.

2. Augame skirtingai

Sustokite pagal ūgį – nuo aukščiausio iki žemiausio. Padarykite tai be mokytojo pagalbos. Laikykitės vienos taisyklės – rikiuojantis negalima kalbėtis.

1. Aptarkite, kaip sekėsi atlikti užduotį. Kokių kilo sunkumų ir kaip juos įveikėte?
2. Suskaičiuokite, kiek jūsų klasėje mergaičių ir kiek berniukų. Kaip manote, kas užaugę dažniausiai būna aukštesni – vyrai ar moterys? Ar būtinai taip yra?

3. Galime rasti panašumų

Dažnai sakoma, kad vaikai panašūs į savo tėvus ar senelius. Kuo panašūs šeimos nariai šiose nuotraukose?

1

1. Kuo jūs panašūs į savo tėvus?
2. Pamėginkite rasti visiems jūsų klasės vaikams bendrą bruožą. Kas būdinga daugumai vaikų?

2

4. Nauji draugai – kiekvienas kitoks

Visi mokiniai labai skirtingi. Vieniems labiau patinka skaičiuoti, kitiems – piešti, dar kitiems – skaityti ar sportuoti. Nieko keisto, jei pomėgiai nesutampa. Bendradarbiaudami sugebėsite atlikti įvairias užduotis. Pažvelkite į nuotraukas ir pasakykite, ką šie vaikai veikia mokykloje.

1

2

3

1. Kaip manote, kokias užduotis geriau atlikti vienam, o kokias kartu su klasės draugais?
2. Pasvarstykite, ko norėtumėte išmokti iš klasės draugų.
3. Papasakokite, ką labiausiai mėgstate veikti mokykloje.

5. Kitoks, įdomus ir gerbiamas

Pasitaiko, kad stebimės kitaip atrodančiu ar besielgiančiu žmogumi. Žodis **KITOKS** nebūtinai reiškia blogesnis ar neteisingas. Skirtingi žmonės turi gerbti vienas kitą, kiekvieno pasirinkimą ir patys nebijoti pasirinkti tai, kas jiems tinka.

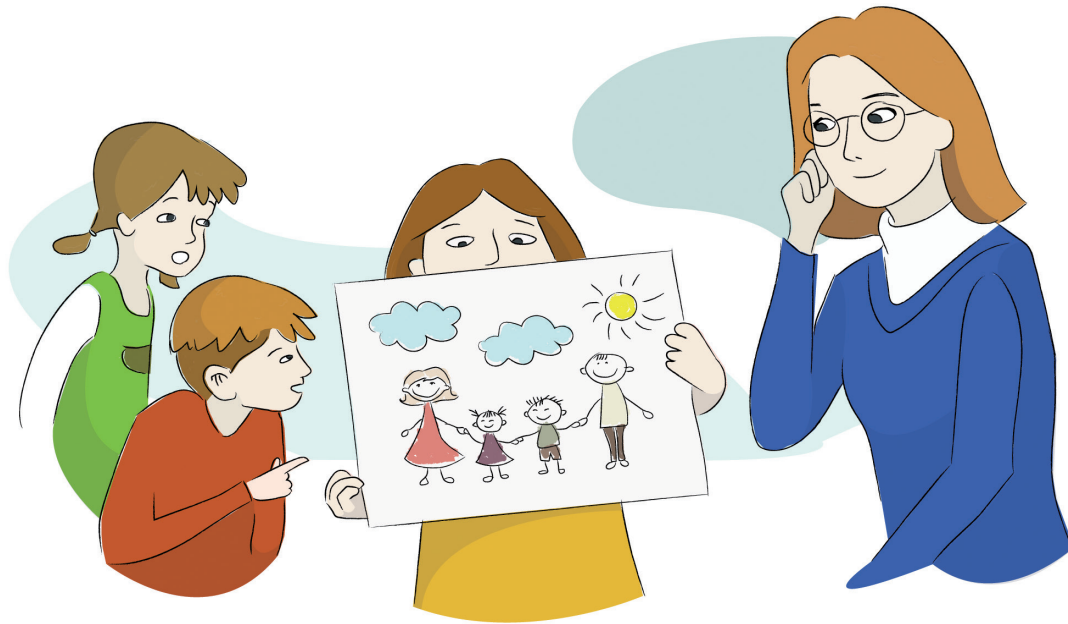

e-lankos.lt/vpj8

SUSIPAŽINKIME – MANO ŠEIMA

Projekto tikslas – pristatyti savo šeimą klasės draugams.

Projekto eiga

1. Dideliame popieriaus lape nupieškite savo šeimos narius arba susiraskite patinkančią šeimos nuotrauką. Jeigu mokate dirbti kompiuteriu, galite parengti elektroninį pristatymą.
2. Apgalvokite, ką pasakosite apie savo šeimą. Galite remtis pateiktais klausimais.
  1. Kiek narių šeimoje ir kokie jų vardai?
  2. Kokių panašumų turi jūsų šeimos nariai?
  3. Kur jūsų šeima gyvena – mieste ar kaime?
  4. Kokius darbus namuose mėgstate dirbti visi kartu?
  5. Kaip jūsų šeima leidžia laisvalaikį?
  6. Kokias šventes labiausiai mėgstate?

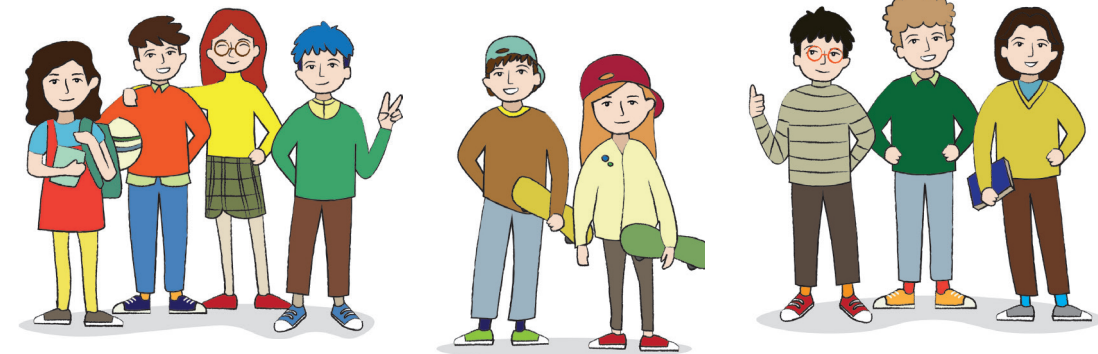
Projekto pristatymas

1. Pristatykite savo šeimą klasės draugams ir atsakykite į jų klausimus.
2. Vieni kitiems pasiūlykite, ką dar vertėtų papasakoti, ir neužmirškite padėkoti, pagirti už pristatymą.

Kaip sekasi?

- Sužinojau, kokių būna šeimų ir kur jos gali gyventi.
- Moku trumpai papasakoti apie savo šeimą, jos darbus ir pomėgius.
- Mokausi pastebėti panašumus tarp skirtingų šeimos narių.
- Mokausi priimti tai, kad kiti gali atrodyti ar elgtis kitaip nei aš.
- Suprantu, kad kiekvienas yra kitoks, ir tai nuostabu!

- Kasdien pasisveikinu su mokytojais ir klasės draugais.
- Mokausi išklaustyti, kai kiti kalba.
- Stengiuosi sulaukti savo eilės.
- Namuose turiu pareigų, stengiuosi padėti šeimos nariams.

